

عزل "امیرکبیر" صدراعظم "ناصرالدین شاه" در پی بدگویی دشمنان داخلی و خارجی (1230 ش)

با مرگ محمدشاه قاجار، میرزا محمد تقی خان فراهانی معروف به امیرکبیر، تلاش زیادی برای به سلطنت رساندن ناصرالدین شاه به عمل آورد و در نهایت با تدبیر او، کار سلطنت، سامان یافت.

با مرگ محمدشاه قاجار، میرزا محمد تقی خان فراهانی معروف به امیرکبیر، تلاش زیادی برای به سلطنت رساندن ناصرالدین شاه به عمل آورد و در نهایت با تدبیر او، کار سلطنت، سامان یافت. از آن پس و هم زمان با آغاز پادشاهی ناصرالدین شاه، امیرکبیر نیز به صدارت عظیمی دست یافت و به رتق و فتق امور همت ورزید. استقلال نظر و خدمات عمومی و به طور کلی، سیاست داخلی و خارجی امیرکبیر که در جهت منافع و مصالح کشور بود، در محیط دربار و اجتماع رجال و شاهزادگان و ولیستگان و حقوق بگران بیگانه، قابل قبول و مورد پسند نبود. این افراد بانفوذ و قادر تمدن که از اقدامات امیرکبیر رنجیده بودند، برای متوقف کردن امیرکبیر دست به هر کاری زدند ولی چون او را مستقیم و مستقبل یافتند، اتهامات زیادی را به صورت شایعه به او وارد ساختند. ناصرالدین شاه در ابتدا به این بدگویی‌ها توجهی نمی‌کرد. اما توtheon، گسترده بود و اصرار در ترساندن شاه، ادامه یافت. کم ناصرالدین شاه که هنوز بیست سال هم نداشت به امیر سوءظن پیدا نمود و او را در 28 آبان 20 (1230 محرم 1268ق، 19 نوامبر 1851م) از صدارت عزل نمود. اما در این میان بدگویی دیگران تا آنجا ادامه یافت که شاه وحشت‌زده، با عزل امیر از تمامی مقام‌ها، او را به کاشان تبعید نمود. پس از مدتی فرمان قتل امیرکبیر نیز صادر شد و سرانجام امیر را در بیستم دی ماه 1230 ش (18 ربیع الاول 1268ق، 10 ژانویه 1852م) در حمام فین کاشان به قتل رسانند. امیرکبیر مردی کاردان، باهوش، وطن‌دوست و باکفایت بود. در زمان صدارت خود خدمات شایسته و درخور تحسینی به ایران و ایرانیان نمود. وی منافع ملت را برهمه چیز مقدم می‌داشت و هیچ گاه در مقابل اجانب سر فرود نمی‌آورد. مهم‌ترین اقدامات فرهنگی وی را می‌توان تأسیس دارالفنون تهران نام برد. نکته تأسف‌بار این است که دارالفنون 13 روز پس از قتل امیرکبیر افتتاح شد.